

متن فارسی نامه‌ی گزارشگران ویژه‌ی حقوق بشر سازمان ملل متحد به مسئولان جمهوری اسلامی درباره‌ی آقای محمدحسین رفیعی فنود

دفتر مرکزی کمیسیاریای سازمان ملل متحد برای حقوق بشر، سوئیس:

1211 Genev 10, www.ohchr.org, Tel: +41229179359, Fax: +41229179008, E-mail:
registry@ohchr.org

تعهدات گروه کاری در باره‌ی بازداشت خودسرانه؛ گزارشگر ویژه درباره‌ی ارتقا و حفاظت از
حق آزادی عقیده و بیان؛ گزارشگر ویژه درباره‌ی حق آزادی گردهمایی و اجتماع صلح آمیز؛
گزارشگر ویژه درباره‌ی حق افراد برای بهره‌گیری از بالاترین استاندارد قابل دستیابی به سلامت
جسمی و روانی؛ گزارشگر ویژه درباره‌ی وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران.

Reference: UA

IRAN 2/2016

اول فوریه ۲۰۱۶

عالیجناب،

ما افتخار داریم که در مورد وظیفه‌مان به عنوان معاون اول گروه کاری در باره‌ی موارد ذکر شده زیر گزارش
دهیم. گزارشگر ویژه درباره‌ی ارتقا و حفاظت از حق آزادی عقیده و بیان؛ گزارشگر ویژه درباره‌ی حق آزادی
گردهمایی و اجتماع صلح آمیز؛ گزارشگر ویژه درباره‌ی حق افراد برای بهره‌گیری از بالاترین استاندارد قابل
دستیابی به سلامت جسمی و روانی؛ گزارشگر ویژه روی وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران.
طبق قطعنامه شورای حقوق بشر ۲۸/۲۱، ۲۴/۶، ۲۴/۵، ۲۵/۲، ۲۴/۷. در این ارتباط، مایلیم که توجه جناب
شما را به اطلاعات دریافتی در موارد ادعای بازداشت خودسرانه، عدم رعایت روال موظف محاکمه عادلانه،
شکنجه، رفتار غیرانسانی و تحقیرآمیز محمدحسین رفیعی فنود، استادی بازنشسته از شیمی پلیمر در دانشگاه
تهران و عضو حزب ممنوع شده ملی - مذهبی، جلب کنیم.

به موجب اطلاعات دریافتی:

در ۲۵ ماه می سال ۲۰۱۵، آقای محمد حسین رفیعی فنود، استادی بازنشسته هفتاد ساله دانشگاه به شش
سال زندان، دو سال ممنوعیت از فعالیت‌های سیاسی و روزنامه‌ای، در ارتباط با نوشتن موضوعات سیاسی
در وبسایت خود محکوم شد. دادگاهی انقلابی آقای رفیعی را به پنج سال زندان برای «عضویت در گروه
غیرقانونی و ضدامنیتی ملی مذهبی» و یک سال برای «تبلیغ علیه دستگاه» از طریق مصاحبه‌ها با رسانه‌ها

برای «صدور بیانیه‌هایی علیه امنیت ملی» محکوم کرد. آقای رفیعی درخواست تجدیدنظر محکومیت را کرده و تاکنون تاریخی برای رسیدگی آن تعیین نشده است.

گزارش شده است که در ۱۶ ژوئن سال ۲۰۱۵ آقای رفیعی بدون حکم توسط وزارت اطلاعات در تهران بازداشت شده است. به دنبال دستگیری او، آقای رفیعی به دفتر دادستانی در زندان اوین برده شد، جایی که قاضی اجرای احکام ادعا شده که مجبور به صدور حکم دستگیری به دستور دادستان عمومی تهران بوده است. آقای رفیعی متعاقباً به بند ۸ زندان اوین، جایی که از آن پس نگه داشته می‌شده، منتقل گردید. پس از یک ماه بازداشت، در ژوئیه ۲۰۱۵، آقای رفیعی به صورت شفاهی مطلع شد که او به مدت چهار سال در زندان خواهد بود به اتهامی که در سال ۲۰۰۳ تحت عنوان «عضویت و فعالیت با گروه غیرقانونی» و «تبلیغ علیه کشور از طریق نوشتن بیانیه‌ها» ابلاغ شده بود. حکم صادر شده در ۲۰۰۳ هرگز قبلاً اجرا نشده بود. از زمان دستگیری او، آقای رفیعی تحت رفتار غیرانسانی و تحقیرآمیز بوده است. گزارش شده است که او از مسائل بیماری و وخیم از جمله بیماری قلبی، فشار خون بالا، مشکل تیروئیدی، و حساسیت‌های شدید رنج می‌برد. گزارش شده است که او در بندی که دارای تجمع بیش از حد، با تهویه‌ای ضعیف و با کمبود تسهیلات خواب و بهداشت نگهداری می‌شده است. گزارش شده است که آقای رفیعی با مجرمان عادی در بند ۸ نگهداری می‌شده و فاقد تخت خواب در اولین ماه بازداشت بوده و بنابراین مجبور به خوابیدن روی زمین بوده است. گزارش شده است که آقای رفیعی از دسترسی به متخصص قلب محروم بوده و مسئولین زندان از پذیرش داروهایی که توسط خانواده او تهیه می‌شده امتناع کرده‌اند. فقدان دسترسی به درمان تخصصی پزشکی کافی همراه با شرایط بهداشتی ضعیف در بند گفته شده که در بدتر شدن سلامت جسمی و ذهنی او مؤثر بوده است. از آن جا که نمی‌خواهیم در مورد اطلاعات موجود پیشداوری کنیم، ادعاهای فوق در تناقض با قوانین بین‌المللی به نظر می‌رسد، به ویژه در خصوص حق عدم محرومیت از آزادی او و داشتن محاکمه‌ای عادلانه در محکمه‌ای مستقل و بی‌طرف، بر طبق مواد ۹ و ۱۰ بیانیه جهانی حقوق بشر (UDHR) و مواد ۹ و ۱۴ پیمان بین‌المللی در حقوق مدنی و سیاسی (ICCPR)، که ایران یک کشور عضو آن‌ها می‌باشد.

ما جداً نگرانیم که دستگیری و بازداشت آقای محمدحسین رفیعی فنود منحصراً مرتبط با عضویت در حزب سیاسی ملی - مذهبی، و نیز نوشته‌های منتشر شده در وبسایت درباره موضوعات اجتماعی و سیاسی است و بنابراین محدودیت‌های غیرقانونی در حقوق مشروع او اجتماع و بیان، در تخالف با قانون ایران و مواد ۱۹ و ۲۲ ICCPR می‌باشد. ما همچنین درباره شیوه دستگیری آقای رفیعی، به ویژه در پرتو اصلاحات جدید صورت گرفته در دستورالعمل‌های رفتارهای جنایی، که حراست برای حفظ حقوق متهم را افزوده، نگران هستیم. سرانجام، ما جداً درباره رفتاری که با آقای رفیعی در زندان شده است، و در نتیجه بدتر شدن تمامیت جسمی و روانی او نگرانیم. ما نگرانی جدی خود را در مورد سلامتی او، و عدم توجه پزشکی کافی گزارش شده در زندان بیشتر ابراز می‌کنیم. در خصوص دسترسی آقای رفیعی به درمان کافی در بازداشت، مایل هستیم به صلاحدید آن جناب در باره حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، تصویب شده توسط ایران در ۲۴ ژوئن ۱۹۷۵ ارجاع دهیم که مقرر می‌دارد که کشورها دارای تعهد به احترام به حق سلامتی، در میان

چیزهای دیگر، خودداری از ندادن یا محدود کردن دسترسی برابر برای همه افراد، از جمله زندانیان یا بازداشتی‌ها به خدمات بهداشتی پیشگیرانه، درمانی و آرامبخشی هستند. (اظهار نظر عمومی ۱۴، پاراگراف ۳۴). به علاوه، مایل هستیم اصولی اساسی را برای درمان زندانیان، پذیرفته شده توسط قطعنامه مجمع عمومی ۴۵/۱۱۱، برجسته کنیم که به موجب آن زندانیان می‌باید به خدمات بهداشتی موجود در کشور بدون تبعیض روی زمینه‌های موقعیت حقوقی شان (اصل ۹) دسترسی داشته باشند. با توجه به مجازات او برای عضو یک حزب بودن، مایلیم به ماده ۲۲ از پیمان بین‌المللی در باره حقوق مدنی و سیاسی، تصویب شده توسط ایران در ۲۴ ژوئن ۱۹۷۵ ارجاع دهیم، که مقرر می‌دارد که هر فردی دارای حق آزادی تجمع است. می‌خواهیم همچنین به قطعنامه ۲۴/۵ پذیرفته شده توسط شورای حقوق بشر روی حقوق آزادی تشکیل اجتماعات صلح‌آمیز ارجاع دهیم که بیان می‌دارد کشورها دارای «وظیفه احترام و حفاظت کامل حقوق همه افراد به [...] تجمع آزاد [...] و اتخاذ همه اقدامات لازم برای اطمینان این که هر محدودیتی روی انجام آزادانه [حق] [...] اجتماع به موجب تعهداتشان طبق قانون حقوق بشر بین‌المللی می‌باشد.» متن کامل حقوق بشر موارد یادآوری شده بالا در پایگاه www.ohchr.org موجود است که بنا به درخواست قابل تأمین است. از نظر فوریت موضوع، ما از واکنشی در مورد اقدامات اولیه اتخاذ شده به صلاحدید آن جناب برای حراست از حقوق آقای رفیعی در تطبیق با ابزارهای بین‌المللی سپاسگزاری خواهیم کرد. چون وظیفه ماست، طبق دستورالعمل‌های فراهم شده برای ما توسط شورای حقوق بشر، که جویای روشن کردن تمامی موارد آورده شده تحت توجه ما باشید، ما از توجه شما روی موضوعات زیر سپاسگزار خواهیم بود:

۱. خواهشمند است هر اطلاعات اضافی و هر اظهار نظری که شما ممکن است روی ادعاهای ذکر شده بالا داشته باشید اطلاع دهید.
۲. خواهشمند است جزییات اطلاعات روی اقدامات اتخاذ شده برای آقای محمد حسین رفیعی فنود، ضمانت‌های فرایند تعهد شده و محاکمه عادلانه، و دسترسی مؤثر به وکیل آن‌گونه که در قانون حقوق بشر آمده است، به ویژه مواد ۹، ۱۴، ۱۵ و ۳۶ ICCPR میسر شود.
۳. خواهشمند است تعیین کنید کدام اقدامات به صلاحدید آن جناب اتخاذ شده است تا حقوق بشر فرد یاد شده بالا محترم شمرده و حفاظت شود، از جمله: ماده ۷ ICCPR؛ مواد ۱۱ و ۱۲ از ICESCR؛ ضوابط حد اقلی استاندارد برای رفتار با زندانیان اخذ شده توسط اولین کنگره ملل متحد در باره جلوگیری از جرم و رفتار خلافکاران، تأیید شده توسط شورای اقتصادی و اجتماعی در قطعنامه‌هایشان ۶۶۳ (XXIV) C در ۳۱ جولای ۱۹۵۷ و (LXII) ۲۰۷۶ در ۱۳ ماه می ۱۹۷۷؛ متن مبنای حفاظت کلیه اشخاص تحت هر شکلی از بازداشت یا زندانی شدن، پذیرفته شده توسط مجمع عمومی ملل متحد در قطعنامه ۴۶/۱۷۳ مربوط به ۹ دسامبر ۱۹۸۸؛ و اصول اساسی برای درمان بیماران، پذیرفته شده توسط مجمع عمومی در قطعنامه ۴۵/۱۱۱ آن در تاریخ ۱۴ دسامبر ۱۹۹۰؛
۴. خواهشمند است مقرر دارید اطلاعات مرتبط با اقدامات اتخاذ شده بر مبنای صلاحدید آن جناب برای اطمینان از تندرستی جسمی و روانی آقای محمد حسین رفیعی فنود فراهم شود، و خواهشمند است اطلاعاتی فراهم کنید در مورد خط مشی‌های جاری و مقررات موجود برای اطمینان این که زندانیانی همچون آقای رفیعی به درمان پزشکی مناسب و کافی دسترسی داشته باشند.

۵. خواهشمند است تعیین کنید چه اقداماتی به صلاحدید آن جناب اتخاذ شده و یا در نظر است که به منظور حفاظت حقوق انسانی جماعت زندانی آسیب‌پذیر و آن‌هایی که مرتکب جرم‌های سیاسی یا امنیت ملی شده‌اند، از جمله تمهیدات سازمان‌های زندان‌های کشور مرتبط با جداسازی زندانیان بر مبنای اتهامات و احکام، صورت گیرد.

ضمن انتظار پاسخ، تأکید می‌کنیم که کلیه اقدامات مقطعی می‌باید اتخاذ شود تا تخلف‌های مورد اتهام متوقف شود و از رویداد مجدد آن جلوگیری شود و در صورتی که تحقیقات اتهامات را تأیید کرد یا نشان دهد که اتهامات صحیح است، از پاسخگو بودن هر فردی که مسئول تخلفات اتهامی بوده اطمینان حاصل شود. بازتاب صلاحدید آن جناب در گزارشی آماده خواهد شد که به شورای حقوق بشر برای ملاحظه آن ارائه خواهد شد.

تعهدات گروه کاری در باره بازداشت خودسرانه؛ گزارشگر ویژه در باره ارتقا و حفاظت از حق آزادی عقیده و بیان؛ گزارشگر ویژه درباره؛ حق افراد برای بهره‌گیری از بالاترین استاندارد قابل دستیابی به سلامت جسمی و روانی؛ گزارشگر ویژه درباره وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران. خواهشمند است، عالیجناب، بالاترین تشکرات ما را بپذیرید.

José Guevara

معاون اول گروه کاری درباره بازداشت خودسرانه،

David Kaye

گزارشگر ویژه درباره ارتقاء و حفاظت از حق آزادی عقیده و بیان،

Maina Kiai

گزارشگر ویژه درباره حق آزادی گردهمایی و اجتماع صلح‌آمیز،

Dainius Puras

حق افراد برای بهره‌گیری از بالاترین استاندارد قابل دستیابی به سلامت جسمی و روانی،

Ahmed Shaheed

گزارشگر ویژه روی وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران.